

פֵּאָדָה

מרכז שניידר לרפואת ילדים
מחלקת ניהול מחלות ילדים
Sheinerman Children's Medical Center of Israel

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית • ספטמבר 2010 • גיליון 28

ב' זה בִּית

ביקור במחלקת ילדים ב' בשניידר
בניהולו של פרופ' בן ציון גרטי

עמ' 12-13

מילה אישית

ברכות לכולכם,

בשעה שאני כותבת אליכם אלו עדיין ימים ארוכים וחמים של קיץ. כשאני מביטה החוצה מחלון חדרי בבית המלון, אני רואה לאורך חוף תל אביב שחיינים, גולשי רוח ומטיסי עפיפונים.

גם ללא שפעות החורף ובעיות הנשימה של החודשים הקרים, מחלקת המיון של בית החולים גדושה בימים אלו בילדים שהגיעו למרכז שניידר עקב תאונות קיץ האופייניות לימי החופשה.

כמה טוב לדעת כי שלב הגמר של הרחבת חדר המיון ושיפוצו נמצא כבר בעיצומו וצפוי להסתיים במועד, עוד לפני בוא החורף. בשלב הנוכחי כבר הוכנסו נהלים חדשים המסייעים לארגון טוב יותר של הקבלה והטיפול, וניתן כבר לחוש את השיפור ביעילות ואת השדרוג של חוויית הביקור בחדר המיון. תודה והערכה מיוחדות לפרופ' יוסמן וצוותו בחדר המיון, על המשך העבודה שזרם באופן חלק לאורך כל זמן השיפוצים. תודות מיוחדות גם לשניים הנמנים על עמוד השדרה המרכזי של בית החולים - לפרופ' גרטי ממחלקת ילדים ב' ולפרופ' אפטר ממחלקת בריאות הנפש, שמחלקותיהם מסוקרות בגיליון שלפניכם.

אנו גאים במיוחד במחלקה לבריאות הנפש במרכז שניידר, ובכלל זה ביחידת האשפוז שלה ובפעילות המחקר שהיא מקדמת. לאור העובדה שזו מחלקה עמוסה, הזוכה בהכרה בין-לאומית, קשה כיום לדמיין שעד להקמת מרכז שניידר תת-התמחות זו כלל לא הייתה קיימת בישראל.

אבי, איש החזון הנפלא, המייסד והתורם הראשי למוסד מדהים זה, חגג ב-24 ליולי 91 שנים בבריאות טובה. יום הולדת שמח, אירוינג שניידר! עד 120! תודה לך על המוסד הנהדר הזה.

לין שניידר

דבר המנהל

עובדות ועובדים יקרים,

לא במקרה, חלק גדול מגיליון זה של "פאזל" נוגע בדרך זו או אחרת בנושא המחקר - ולא רק במדור "המחקר על הפרק". אין ספק כי המחקר הוא נשמת אפה של הרפואה, ביכולתו לשדרג את רמת האיכות והשירות

בטיפול בחולה, ובאמצעותו ניתן לקדם את מקצועות הרפואה להישגים חדשים ומרשימים. מחקר איכותי יכול לשמר את ההון האנושי יקר-הערך שלנו ולהשאיר כאן את האנשים הטובים ביותר במוסד.

למחקר שמור אפוא חלק מרכזי בתהליך האסטרטגיה של בית החולים. ביקורה של הוועדה המייעצת למחקר, שנערך אצלנו בסוף חודש מאי, מסמן יציאה לדרך חדשה בקידום המחקר בבית החולים. בפעם הראשונה מכנס מרכז שניידר קבוצה של מנהלי בתי חולים ומוסדות מחקר מובילים בארה"ב, כדי לסייע לנו להתוות את העתיד בקידום המחקר והטכנולוגיות. המלצות הוועדה הבין-לאומית הזו יהוו מרכיב חשוב לקידום בית החולים.

בהתאם לדרך שבה אנו תופסים את רפואת הילדים, מרכז שניידר הוא בית חולים "ללא גבולות". כמוסד שחרת על דגלו להוות גשר לשלום, אנו מטפלים בילדים מכל העולם כולל בילדים פלסטינים החולים במחלות קשות. אנו מקדמים את הרפואה הבין-לאומית, מטפלים בכל ילד באשר הוא, ורואים עצמנו כשגרירים של מדינת ישראל. בתוקף כך אנו ממשיכים לחזק את שיתוף הפעולה עם בתי חולים לילדים מהשורה הראשונה בעולם, ולאחרונה אף אירחנו ביקור של משלחת מבית החולים לילדים בסינסינטי, שהגיעה לכאן כדי לבדוק את אפשרויות שיתוף הפעולה בין המוסדות.

אני מבקש להודות לכולכם העושים במלאכה בנאמנות ובמקצועיות שאין דומה להן, ולומר תודה לכל צוותי בית החולים על העבודה הקשה והמסורה. בפרוס השנה החדשה אני מבקש לאחל לכם שנת בריאות, הישגים והצלחה, כמאמר פתגם ישן ויפה:

"במקום שיש בריאות - יש תקווה, ובמקום שיש תקווה - יש הכול".

פרופ' יוסף פרס

שתהיו לנו
בריאים!

שנה טובה,
פוריה ומוצלחת
לכל בית שניידר,
לילדים ולמשפחות

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208
פקס 03-9253901
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il
המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

עורכת ומפיקה: ריבה שקד • עורכת בפועל: לינור נבו
מערכת: פרופ' שי אשכנזי, רותית סינגר, אסתי בן חיים,
נורית זוסמן, לאה וייסמן, משכית שוחט, ד"ר לינה באסל,
עידית מיטלמן • מזכירת מערכת: מירי קרוננברג חסן
צילום: פז בר ודבורה שניידר
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 28
ספטמבר 2010

פאזל

מרתון לחיים

לב, ריאות, כבד וכליה הושתלו במרכז שניידר בתוך יממה אחת במסגרת מרתון השתלות דרמטי, שהעניק תקווה מחודשת לארבעה בני נוער חולים מאוד

רני בן ה-11 מחורפיש, מאיה בת ה-13 מבקעת הירדן, אנסטסיה בת ה-16 הלומדת באודסה ונער נוסף בן 16 - הגורל הועיד את ארבעת בני הנוער הללו לאותו מקום ביממה דרמטית אחת שבמהלכה זכו ארבעתם לסיכוי חדש לחיים. תרומת איברים, שהגיעה הודות למשפחה אצילה, הזעיקה את ארבעת הצעירים הללו למרכז שניידר כמעט במקביל.

רני, המטופל במכון הלב בשניידר בראשות ד"ר עינת בירק ובביה"ח רמב"ם בשל מחלת שריר הלב, המתין להשתלת לב שתציל את חייו. הוא נותח על ידי צוות שכלל את ד"ר ג'ורג' פרנקל, מנתח לב בכיר במרכז שניידר, ד"ר בני מדליון, מנהל יחידת השתלות לב וריאה במרכזים הרפואיים שניידר ורביין, וד"ר יעקב כץ, מנהל מחלקת הרדמה בשניידר.

מאיה, שסבלה מיתר לחץ ריאתי ראשוני ונזקקה להשתלה מצילת חיים, עברה השתלת ריאות על ידי ד"ר מילטון סאוטה, מנהל מחלקת השתלת ריאות בבילינסון, ד"ר גבי אמיר, מנתח חזה ולב בכיר בשניידר, והמרדים ד"ר איגור צונזר. במשך עשר שנים טופלה מאיה על ידי ד"ר עינת בירק, מנהלת מכון הלב, ועל ידי ד"ר טומי שינפלד, מנהל היחידה לטיפול נמרץ, במסגרת השירות

אנסטסיה בת ה-16 לאחר השתלת הכבד

שניידר, הכירורג ד"ר מיכאל גורביץ' והמרדים ד"ר איגור צונזר, כליה בנער שסבל מאי ספיקת כליות. את המעקב אחרי הנער ביצע צוות המכון לנפרולוגיה בראשות ד"ר מרים דוידוביץ. את תיאום ההשתלות ביצעה מתאמת המושתלים, האחות רחל ברגרין.

הרוב המוחלט של ניתוחי השתלות האיברים בילדים בישראל מתבצע במרכז שניידר, הנמנה על קבוצה מצומצמת של בתי החולים לילדים בעולם הערוכים לבצע מספר רב של השתלות איברים בילדים במקביל. מאז הקמתו בוצעו בשניידר למעלה מ-300 השתלות לב, ריאה, כבד וכליות באחוזי הצלחה דומים למרכזים הרפואיים הטובים בעולם.

לטיפול בילדים הסובלים מיתר לחץ דם ריאתי במרכז שניידר.

הכבד הושתל באנסטסיה שסבלה מאי ספיקת כבד חריפה. הנערה הישראלית, הלומדת באודסה שבאוקראינה, הוטסה במיוחד לארץ לצורך ההשתלה שבוצעה על ידי ד"ר רן שטיינברג, מנהל היחידה להשתלות איברים בילדים בשניידר, ד"ר יבגני סולומונוב, רופא בכיר במחלקת השתלות במרכזים הרפואיים שניידר ובילינסון, והמרדימים ד"ר מילה קצקו וד"ר אלי שמחי. את המעקב אחרי הנערה מבצעת ד"ר ריקי שפירא, מנהלת היחידה למעקב ממושך בילדים מושתלי כבד בשניידר. במקביל השתילו פרופ' איתן מור, מנהל מחלקת השתלות במרכז

גוף בתוך גוף

צבר נדיר של מקרי שאיפת גופים זרים: ארבעה ילדים בשבוע אחד

פרוצדורת שלפית הגופים הזרים התבצעה על ידי ד"ר יורם שטרן, מנהל השירות למחלות דרכי הנשימה וקול ביחידת אף אוזן גרון. יחד עם צוות חדר הניתוח המיומן הצליח ד"ר שטרן לשלוף את הגופים הזרים מדרכי הנשימה ומהריאות של הילדים באמצעות ברונכוסקופיה, פעולה שבה מחדירים לנתיבי האוויר צינור ארוך וחלול עם מערכת אופטית ומלקחיים המסייעים לחילוץ הגוף הזר. ארבעת הילדים עברו את הפרוצדורה בהצלחה ושוחררו לביתם במצב טוב.

מה משותף לאבן קטנה, עטיפה של סוכרייה, בוסן ועצם של עוף? ארבעת הפריטים הללו נשלפו על ידי מומחי שניידר מדרכי הנשימה של ארבעה ילדים, שהובהלו לבית החולים במהלך שבוע אחד - צבר מקרים נדיר גם במונחים של בית חולים לילדים כמו שניידר, העתיר ניסיון בהוצאת גופים זרים הנשאפים על ידי ילדים.

ארבעת הילדים, בני שמונה חודשים עד חמש שנים, אובחנו בסיוע רופאי היחידה לטיפול נמרץ בשניידר בראשות ד"ר טומי שינפלד, כאשר

פורש בלב שלם

פרופ' ברנרדו וידנה, מנהל מערך ניתוחי חזה ולב במרכז שניידר, פורש מתפקידו ומעבודתו בכללית אחרי 34 שנים ו-40 אלף ניתוחים. "ניתחתי במקומות רבים אולם שניידר עבורי הוא הדובדבן שבקופה", הוא אומר

"שניידר הוא בית חולים סופר מתמחה, עם ריכוז של תת מקצועות ועם מומחיות יוצאת מן הכלל רק בילדים. אין כמוהו מבחינת המקצועיות והאווירה"

אושר גדול יותר מלראות ילד כזה בריא אחרי שנים". במקרה מרגש אחר ניתח פרופ' וידנה תינוקת, וכשפגש את משפחתה התברר שלפני עשרים שנה ניתח גם את סבא שלה. כאשר הוזמן להרצות באוזבקיסטן לפני כשנתיים יחד עם ד"ר ג'ורג' פרנקל משניידר, חברו לעבודה ותלמידו, הם הוזעקו ללא התרעה לחדר ניתוח בבית חולים מקומי והצילו את חייהם של שני ילדים. איך מסכמים קריירה כה עשירה ודרמטית? לפרופ' וידנה יש משפט סיום עבורו: "אני פורש משניידר בלב שלם בודעי שאני משאיר אחריי דור יוצא מן הכלל של מנתחי לב, שיתן תשובה לכל מום לב בילדים בישראל".

עם סיום לימודי הרפואה שלו. במהלך השנים זכתה עבודתו להכרה בקרב הקהילה הרפואית העולמית והוא קצר תארי הוקרה ופרסים רבים ביניהם "היפוקרטס הזהב", פרס שנחשב לאוסקר של רפואת הלב, אבל מה שריגש אותו יותר מכול היה התואר דוקטור לשם כבוד שקיבל בשנת 2004 מאוניברסיטת קורדובה שבה למד רפואה - תואר שסגר עבורו מעגל. "ניתחתי במקומות רבים, אולם שניידר בשבילי הוא הדובדבן שבקופה", אומר פרופ' וידנה, "זהו בית חולים שהוא יותר משלישוני, סופר-מתמחה, עם ריכוז של תת-מקצועות ועם מומחיות יוצאת מן הכלל רק בילדים. בית חולים מיוחד שאין בארץ כמוהו, מבחינת המקצועיות והאווירה. בכלל, לנתח ילדים עם מומי לב זה מבחינתי פסגת הקריירה. המורכבות של מומי לב בילדים בלב היא עצומה ותמיד נמצא מום ששונה מהקודם. בכל פעם אלו הם אתגר חדש והתרגשות מקצועית חדשה". במסגרת עבודתו בשניידר רשם פרופ' וידנה לא מעט שיאים. למשל, ניתוח פג במשקל 780 גרם - הפעם הראשונה בישראל ואחת הבודדות בעולם שבה בוצע ניתוח לב פתוח בפג קטן כל כך. "להציל פג כזה זה משהו מיוחד. שיא בלדחוף את הגבולות, ללכת על הקצה. אין

סיומה של תקופה במערך ניתוחי חזה ולב בשניידר: פרופ' ברנרדו וידנה, המנהל המיתולוגי של המערך, פרש לגימלאות לאחר 34 שנים כמנתח לב - תקופה שבמהלכה ביצע למעלה מ-40 אלף ניתוחים והטביע חותם כמפתח תחום כירורגיית הלב בילדים בארץ. קטעים רבים מחייו ומחוויותיו האישיות והמקצועיות של פרופ' וידנה נכללים בספרו החדש "גילוי לב - סיפורו של מנתח לב", שנכתב יחד עם יפה שיר-רז וראה אור לאחרונה. "כן, זה סיכום של תקופה", אומר המנתח יליד ארגנטינה, שעלה לארץ עם אשתו נעמי בגיל 24, מייד

פרופ' וידנה: נקודות ציון

הקריירה של פרופ' וידנה החלה בסורוקה והמשיכה בבילינסון, לשם הגיע ב-1966 כדי להתמחות בניתוחי לב אצל פרופ' מוריס לוי ("האדם החשוב ביותר בקריירה שלי"). ב-1973 נסע לארה"ב וכשחזר הוזמן לנהל מחלקה חדשה לניתוחי לב וחזה באיכילוב. ב-1991, לאחר פרישת פרופ' לוי, הוא קיבל את ניהול מחלקת ניתוחי הלב בבילינסון ובשניידר והפך אותה למובילה בארץ בתחומה עם כ-2,000 ניתוחי לב וחזה בשנה (כ-400 מהם בילדים). ב-2006 פרש פרופ' וידנה מבילינסון ולאחרונה גם מניהול מערך ניתוחי החזה ולב בשניידר, אולם הוא ממשיך לשמש כיועץ למנתחי הלב בבתי החולים ומנתח באסותא ובמדיקל סנטר.

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ←

← ← ← כשלנכד יש סוכרת

מפגש מיוחד לסבים וסבתות לילדים סוכרתיים נערך ביוזמת המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת וכלל הרצאות של מנהל המכון, פרופ' משה פיליפ, הפסיכולוג אלון ליברמן, הדיאטנית גילה פיימן והאחות מיכל גבע, וכן סדנת היכרות בנושא עזרי טיפול. "לסבים וסבתות הנוכחים בחיי הילדים הסוכרתיים יש השפעה רבה על התנהגותם והרגלי האכילה שלהם", ציין פרופ' פיליפ. מרכז הסוכרת בשניידר, המטפל בכ-1,500 ילדים ובני נוער, הוא אחד הגדולים מסוגו בעולם.

← ← ← כשלנכד יש סרטן

מחקרים מראים כי אחים לילד חולה סרטן חווים דרגת מצוקה גבוהה. לעיתים קרובות הם בני המשפחה הפחות מטופלים, המבודדים ואולי האומללים ביותר בעת המשבר. על רקע זה הוקמה במערך ההמטו-אונקולוגי קבוצת תמיכה לאחים בגילאי 12-16, המבוססת על טיפול באמצעים אמנותיים. המסגרת התומכת איפשרה לפרוק רגשות ולחצים, סייעה לאחים להתמודד ואף הולידה קשרים חברתיים שנמשכו גם מחוץ לקבוצה.

הכול נשאר במשפחה

מהו טיפול משפחתי? מתי הוא נדרש? מה הוא כולל? **עו"ס חוה כהן**, מנהלת המרפאה לטיפול משפחתי, מציגה את המענה של מרכז שניידר לנושא הזה

למה נועד טיפול משפחתי?

מטרת הטיפול המשפחתי היא להפחית את הלחץ והדאגה, המאפיינים משפחה המתמודדת עם שינוי במצבו הבריאותי של הילד. משפחה שאחד מילדיה חולה נאלצת במרבית המקרים להתארגן בצורה שונה ולהשקיע כוחות רבים בחזרה לשגרה ולתפקוד.

מי יכול לקבל טיפול במרפאה?

כל משפחה שאחד מילדיה חלה, נפגע או אובחן כסובל מבעיית בריאות גופנית או נפשית, יכולה להתקבל למרפאה לטיפול משפחתי ע"ש ליידי שרה כהן הפועלת במרכז שניידר. מדובר הן בילדים המטופלים בשניידר והן בפניות מבחוץ, ישירות או בהפניית גורם מטפל.

מי מאייש את המרפאה?

צוות המרפאה מורכב ממטפלים משפחתיים מוסמכים במקצועות הטיפול השונים, בניהולה של העובדת הסוציאלית חוה כהן. הצוות מתמחה בטיפול פרטני וקבוצתי במשפחות נפגעות טרור ובמשפחות עם הפרעות אכילה.

איך מתנהל הטיפול?

הטיפול ניתן בשלושה מסלולים: טיפול במשפחה כיחידה, מפגש חד-פעמי לקבוצת משפחות וסדרת

בשיתוף פעולה עם מוסדות הכשרה אקדמיים והאגודה הישראלית לטיפול משפחתי. ניתן לפנות למרפאה בטל' 03-9253186.

מפגשים לקבוצה של מספר משפחות. בנוסף מציעה המרפאה פעילות לקהל הרחב, סדנאות, וכן ייעוץ, הדרכה והשתלמויות לאנשי מקצוע

ביקור מסינסינטי

צוות רופאים מבית החולים לילדים בסינסינטי, ארה"ב, ביקר לאחרונה במרכז שניידר בכדי לבחון אפשרויות לשיתוף פעולה מחקרי ואקדמי בין המרכזים הרפואיים. מרכז שניידר מקיים יחסי גומלין ענפים עם מרכזים רפואיים מובילים במדינות שונות בעולם.

מחתימים את ילדי ה-ADHD על חוזה

תסמונת הפרעת הקשב (ADHD) היא הפרעה שכיחה ביותר בקרב ילדים, היוצרת קשיי התמודדות אמיתיים עם הדרישות הסביבתיות: קושי לעמוד בדרישות הלימודיות, בתפקוד נורמטיבי, בקשרים חברתיים נאותים ועוד. הטיפול התרופתי, במקרים רבים, מהווה רק חלק קטן מהטיפול הנדרש וכדי שציליח יש צורך בתמיכה רבה - משפחתית, בית ספרית ועוד. הבעיה היא שלא תמיד תמיכה זו ניתנת כראוי. כדי למלא את החוסר התגייסה האחריות במכון לניורולוגיה, אילנית פוזננסקי, לסייע לילדים ולצוות הרפואי. אילנית נפגשת בצורה פרטנית עם הילד ועם ההורים, מגיעה איתם להבנה לגבי הצרכים ומחתימה את הילד על חוזה העוסק בהתחייבות לגבי תפקודו בתקופה הקרובה. אילנית נכנסת לתמונה לאחר שהרופא נותן את האבחנה וממליץ על טיפול תרופתי. "בשיחה הראשונה אנו עורכים חוזה והילד נדרש לעמוד בהתחייבות שעליהן סוכם", אילנית מספרת, "בהמשך מתקיימות עוד תשע פגישות 'תחזוקה' עם הילד ועם אחד מבני המשפחה. התחלנו את התהליך עם קבוצה של עשרה ילדים והתוצאות חיוביות מאוד. לשמחתנו, שירות זה משדרג כלפי מעלה את הטיפול הניתן לילדי ADHD ביחידה".

הטלנו עוגן באשדוד

מרפאת שניידר בקהילה באשדוד הוקמה לפני כשנתיים כ"אחות הצעירה" של מרפאת שניידר בקהילה בחולון, במסגרת אסטרטגיית הכללית להידוק הקשר בין בית החולים לקהילה. המרפאה ממוקמת בלב העיר במתחם רפואי מרכזי, מעניקה שירות ללקוחות הכללית תושבי העיר והסביבה ומאוישת על ידי צוותי מרפאות החוץ של שניידר במגוון המקצועות: עור, ריאות, נפרולוגיה, אנדוקרינולוגיה, כירורגיה, אורתופדיה ואף אוזן גרון. "אנו מנסים להעביר למטופלים חווית טיפול שונה באווירה שקטה ורגועה", אומרת נאוה גופר, מנהלת המרפאה, "זמן ההמתנה לבדיקה קצר לרוב ואין הצטברות קהל בחדר ההמתנה, ובנוסף הצוות מנסה להקל על אוכלוסיית העולים בעזרת מתורגמנים באמהרית, רוסית וספרדית". סקרי שביעות רצון מצביעים על תגובות מצוינות מהמטופלים.

כשהמחשב משתלט לילד על החיים

מה עושים כאשר הילד מתמכר למחשב, מסתגר מפני העולם ומזניח עקב כך משימות חיים בסיסיות? שירות חדש וייחודי שהושק במרכז שניידר מספק התערבות ממוקדת בשימוש יתר במחשב על ידי בני נוער. תוכנית הטיפול הינה קצרת טווח ואינטנסיבית, מיועדת להורים בלבד ומבוססת על גישת "הסמכות החדשה" של פרופ' חיים עומר מאוניברסיטת תל אביב. השירות החדש, המציע ליווי ותמיכה יחידים מסוגם בארץ, ניתן במסגרת המרפאה להדרכת הורים בשניידר בניהולו של הפסיכולוג עידן עמיאל ומרוכז על ידי איריס שחר, דוקטורנטית לפסיכולוגיה קלינית. ההדרכה כוללת סדרה בת 10-5 מפגשים שבועיים וכן תמיכה וליווי טלפוניים המשלימים טיפול אפקטיבי ומאפשרים יצירת שינוי משמעותי בבית בפרק זמן קצר. "העולם הווירטואלי הפתוח לרווחה לילדים, על יתרונותיו וחסרונותיו, מהווה כיום אתגר קריטי ומהותי להורים", אומר עמיאל, "השגחה הורית צריכה, מצד אחד, לתמוך ולהכיר בחשיבות התנסותו של הילד ומצד שני לדעת כיצד להגן עליו. חשוב להבין כי הבנתו של ההורה בתחום המחשבים אינה בהכרח גורם משמעותי ביכולתו להשגיח על הילד. מניסיונו, הורים חסרי רקע במחשבים יכולים בהחלט להשגיח באופן הולם ונאות על התנהלות ילדם במחשב".

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← **בוטיק בכירורגיה** במסגרת המערך הכירורגי בשניידר נפתחו לאחרונה שלוש "מרפאות בוטיק", הנותנות מענה לתחומים ספציפיים בכירורגיית הילדים: המרפאה לכירורגיה זעיר-פולשנית בילדים ונוער בניהולו של ד"ר דרגן קרבושיץ, סגן מנהל המחלקה הכירורגית; המרכז הקולורקטלי לילדים (נתיחי המעי הגס והרקטום) בניהולו של ד"ר אלנה דלוגי, רופאה בכירה במחלקה הכירורגית; והמרפאה לטיפול בדופן בית החזה בניהול פרופ' נפתלי פרויד, מנהל המחלקה הכירורגית. ניתן להזמין תור באמצעות המוקד לזימון תורים בטל' 03-9253210.

← ← ← **מרפאה למעבר קל** במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בראשות פרופ' רענן שמיר מטופלים בני נוער הסובלים ממחלות מעי דלקתיות כרוניות ומצויים במעקב ובטיפול עוד מגיל צעיר. הרגע שבו יש לעבור מה"חממה" של שניידר לטיפול בעולם המבוגרים מלווה לא פעם בקשיים ובמשברים למטופל ולבני משפחתו. כדי להקל על כך הוקמה ביוזמת צוות המכון ובשיתוף פעולה עם ד"ר עירית אבני ממכון הגסטרו במרכז רבין מרפאת מעבר לחולי IBD, המאוישת על ידי רופאים, פסיכולוגים ודיאטניות. ד"ר יורם רוזנבך, מ"מ מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה ומי שמוביל את הנושא בשניידר, מציין כי סיכום שנת הפעילות הראשונה מצביע על משוב חיובי מאוד ועל הצלחת התוכנית להקל בתהליך המעבר.

← ← ← **אא"ג בקיצור** הביקוש לניתוחי אף אוזן גרון אמבולטוריים ולניתוחי שקדים בשניידר שובר שיאים ויוצר רשימת המתנה של כ-1,400 ממתניים מרחבי הארץ. למרות עלייה של 19% במספר ניתוחי אא"ג בשנת 2009 גובר הביקוש על ההיצע וזמן ההמתנה מגיע לחודשים ארוכים. בימים אלו יוצאת לדרך תוכנית קיצור תורים באא"ג בעזרת תקציב מיוחד, שאושר על ידי המועצה המנהלת בראשות מנכ"ל הכללית. במסגרת התוכנית יתווספו עוד כ-80 ניתוחים בחודש, שיבוצעו בעשרה ימי ניתוח נוספים - דבר הצפוי לצמצם מאוד את כמות הממתניים ולשפר את השירות ללקוחות.

הוועדה המייעצת - עוד נדבך באסטרטגיה

האקרדיטציה: צוות ה-JCI ביקר בשניידר

בחודש אפריל הגיע לארץ צוות ה-JCI כדי למפות את בית החולים ולהכינו לסטנדרטים של האקרדיטציה - הסמכת האיכות והבטיחות העולמית. צוות המיפוי כלל אחות, רופא ומהנדסת ששהו בשניידר במשך ארבעה ימים, נועדו עם אנשי צוות וסיירו ביחידות בית החולים. בשונה ממבדקי משרד הבריאות או הכללית, נערך מבדק ה-JCI בשיטת ה-"Tracer" (עקבות) - מעקב אחר תהליך האשפוז או הביקור בבית החולים מתחילתו ועד סופו תוך התמקדות במטופל ספציפי, ובמקביל מעקב אחר תהליכים ברי-סיכון כגון ניהול תרופות, מניעת ובקרת זיהומים, ניהול המידע ועוד.

במהלך הביקור המליצו אנשי ה-JCI על שינויים ושיפורים שונים במטרה ליצור סביבת עבודה בטוחה יותר ולהניע שיפור איכות מתמיד. אחד הסטנדרטים של ה-JCI מתייחס לזכויות המטופל ומשפחתו. הבודקים הצביעו על החשיבות וההכרח להסביר לכל מטופל בשפתו על הטיפול ותוצאותיו ולוודא שאכן קיבל את המידע החשוב, הבינו וחתם על הסכמה לטיפול. בסיום הביקור הוזמנו כל עובדי שניידר לשמוע את סיכום הצוות, שציין לטובה את המוטיבציה הגבוהה, הרצון ללמוד, שיתוף הפעולה בין הצוותים ומחויבותם העמוקה למטופלים ולעבודה. בהמשך למיפוי ה-JCI החליט צוות היגוי אקרדיטציה, שבראשו עומדת מנהלת הסיעוד, רות הלוי, להקים צוותי עבודה רב-סקטוריאליים כדי לבנות תוכניות לשיפור איכות ובטיחות החולה בהתאם לסטנדרטים השונים. צוותי העבודה כבר החלו את עבודתם כאשר באופן מיידי נוסף של ה-JCI שיערך באפריל 2011. שנה לאחר מכן, ב-2012, יערך המבדק הסופי שבו יוחלט האם מרכז שניידר ראוי לקבל את ההסמכה היוקרתית. בהצלחה לכולנו!

תרם רבות להמשך פיתוח החזון המחקרי של מרכז שניידר. "הביקור מהווה דוגמה לחשיפת סגל בית החולים לעמיתים בדרג ניהולי ומקצועי מהמעלה הראשונה בארה"ב, תוך מתן אפשרות לשיתוף ידע וניסיון הדדיים. המטרה היא לשמור על המועצה הזאת כפורום קבוע ומתמשך".

פורום נוסף של מועצה מייעצת, והפעם פנימית, מרוכז כחלק מתהליך האסטרטגיה על ידי ד"ר אסף טוקר, סגן מנהל בית החולים, במטרה לגבש המלצות בנוגע לתהליך קבלת ההחלטות לרכישת טכנולוגיות לבית החולים. בפורום חברים מסקטורים שונים בבית החולים ותפקידו ללוות לאורך זמן את האספקט הטכנולוגי בתהליך האסטרטגיה.

במקביל לכך נמשכת עבודת הצוותים השונים הפועלים במסגרת התהליך, שחלקם כבר נתן המלצות מעשיות ליישום, ביניהם צוות הממשק בין המחלקות למיזן, צוות משאבי אנוש, צוות מרכזי מצוינות וצוות הממשק עם הקהילה. עדכונים נוספים יבואו.

במסגרת תהליך האסטרטגיה של בית החולים הוקמה ועדה מייעצת בין-לאומית למחקר בשניידר, שחבריה ביקרו בבית החולים בחודש מאי האחרון. מדובר בפורום ראשון מסוגו שהוקם בעקבות פנייה יזומה של בית החולים לאנשי מחקר ורפואה בכירים בישראל ובעולם, ביניהם מנהלי בתי חולים ומסודות מחקר בארה"ב, במטרה לקבל המלצות להתוויית מדיניות המחקר בשניידר. האורחים קיימו סיור היכרות בבית החולים ונועדו לישיבה משותפת שבמהלכה נדונו התוכנית האסטרטגית לפיתוח המחקר בשניידר, עידוד רופאים מתמחים ומומחים צעירים לעסוק במחקר, גיוס מקורות מימון, רכישת טכנולוגיות מתקדמות ועוד. בין השאר הדגישו האורחים את חשיבות ההצטיינות בטכנולוגיות גנומיות מולקולריות מתקדמות, שהשימוש בהן מקדם כבר היום באופן משמעותי את חקר המחלות הזיהומיות, סרטן ומחלות שכיחות נוספות. ד"ר עובדי דגן, סגן מנהל בית החולים, אומר כי הביקור

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← **משתלם ללמוד פה** במסגרת שיתוף פעולה עם בית החולים לילדים בשנחאי סיימו ארבעה רופאים מסין שלושה חודשי השתלמות במחלקות כירורגיה, טיפול נמרץ לב, הרדמה וניתוחי חזה.

← ← ← **מתלבשים על השירות** כחלק מצעדים לשיפור השירות השיק מרכז שניידר מדים חדשים לעובדי המינהל, הנותנים שירות לקהל. המדים בצבעי כחול, תכלת ולבן, שסמל הכללית מוטבע עליהם, חולקו לעובדים באירוע השקה מרשים שכלל הרצאת סטיליסטית בנושא סגנונות לבוש.

מחלות נדירות - או לא מאובחנות?

עבודת מחקר שבוצעה במכון ההמטולוגי במרכז שניידר יצרה לראשונה רישום ארצי של כישלונות מח עצם מולדים. הנתונים שנאספו יישמשו כבסיס לתוכניות אבחון ומניעה של מחלות קשות אלו

פרופ' חנה תמרי

כישלונות מח עצם מולדים הם קבוצה של מחלות קשות ונדירות, המתאפיינות בנוסף לכישלון מח עצם גם בהופעה של מומים מולדים ונטייה להתפתחות של מחלות ממאירות.

בעשר השנים האחרונות התברר הבסיס המולקולרי של רוב המחלות הללו והתפתחו שיטות אבחנה מדויקות. חשיבות האבחנה היא ביכולת הטיפול והמעקב המתאימים וכן ביכולת לבצע אבחנה טרום-לידתית בכדי למנוע חולים נוספים במשפחה. בקבוצה זו כלולות מחלות הגורמות לכישלון בשלוש שורות המטופואטיות - אנמיה ע"ש פנקוני ודיסקרטוזיס קונגניטה, וכן מחלות הגורמות לכישלון של שורה המטופואטית אחת כמו אנמיה ע"ש דיאמונד בלקפאן, נוטרופניה חמורה מולדת, סינדרום שוואכמן דיאמונד, טרומבוציטופניה מולדת עם העדר מגהקריטציטים וכן טרומבוציטופניה עם העדר רדיוס. מאגרי נתוני חולים לכל מחלה בנפרד קיימים אמנם בארצות שונות, אך השכיחות היחסית של כל אחת מהמחלות אינה ידועה. כדי לבדוק זאת נעשתה עבודת מחקר על ידי פרופ' חנה תמרי, מנהלת היחידה להמטולוגיה, וד"ר ג'ואן יעקובוביץ מהיחידה ההמטולוגית בשניידר. בעזרת מענק מחקר מהאגודה למלחמה בסרטן הייתה שותפה בעבודה גם ד"ר

רדיוס (2%).

אנמיה ע"ש פנקוני אינה רק המחלה השכיחה ביותר מקבוצת כישלונות מח עצם מולדים, אלא גם המחלה שבה נרשם האחוז הגבוה ביותר של חולים עם כישלון מח עצם מתקדם והופעות ממאירויות המטולוגיות ומוצקות. המשך רישום פרוספקטיבי של מחלות אלו יראה האם דיסקרטוזיס קונגניטה והסינדרום ע"ש שוואכמן דיאמונד הן אכן מחלות נדירות ביותר, או שבעבר לא אובחנו כראוי. הנתונים שהושגו בעבודה זו יישמשו כבסיס לתוכניות אבחון ומניעה של מחלות קשות אלו.

דניאלה נשרי במסגרת עבודת מדעי היסוד שלה. במסגרת עבודה זו, שפורסמה לאחרונה בכתב העת *Haematologica*, נאספו נתונים על חולים שטופלו בכל המרכזים ההמטו-אונקולוגיים בארץ בין השנים 1966 ל-2008. בסך הכול נאספו נתונים על 127 חולים, 66 מהם עם אנמיה ע"ש פנקוני (52%), 21 עם נוטרופניה קשה מולדת (17%), 18 עם אנמיה ע"ש דיאמונד בלקפן (14%), 8 עם טרומבוציטופניה והעדר מגהקריטציטים (6%), 6 עם דיסקרטוזיס קונגניטה (5%), 3 עם סינדרום ע"ש שוואכמן דיאמונד (2%) ו-3 עם טרומבוציטופניה וחסר

מרפאת הטורט על המפה האירופית

פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, וד"ר תמי שטיינברג, נוירולוגית ילדים המנהלת את המרפאה לתסמונת טורט בבית החולים, צורפו לתוכנית ה-COST European - אחד הכלים האירופיים הוותיקים התומכים בשיתוף פעולה בין מדענים וחוקרים ברחבי אירופה. תוכנית ה-COST European (Cooperation in Science and Technology) נועדה להבטיח את מובילותה של אירופה בתחום המחקר המדעי והטכני למטרות שלום, וזאת באמצעות הגברת שיתוף הפעולה המדעי בין מדינות היבשת. הצטרפותם של פרופ' אפטר וד"ר שטיינברג לתוכנית היא בעלת משמעות רבה, שכן התוכנית תאפשר להם לקיים קשרי מחקר בין-לאומיים באירופה במסגרת עבודתם המשותפת במרפאת הטורט בשניידר, כולל קבלת תמיכה כספית לפגישות מחקריות המתקיימות ברחבי אירופה.

מצדיעים למתנדבים

שרה לוי וציונה שרון, שתיים מ-500 המתנדבים במרכז שניידר, זכו להוקרת מנכ"ל הכללית על תרומה מצוינת והתנדבות רבת שנים. כל הכבוד!

ציונה שרון ושרה לוי מקבלות את תעודת ההוקרה מידי מנכ"ל הכללית, אלי דפס

שתי מתנדבות ותיקות במרכז שניידר - שרה לוי, תושבת פתח תקוה, וציונה שרון, תושבת ראש העין - קיבלו תעודות הוקרה ממנכ"ל הכללית אלי דפס בטקס ההוקרה השנתי למתנדבי הכללית שנערך במרכז סוזן דלל בנווה צדק. שרה וציונה זכו להוקרה על התנדבותן רבת השנים בעמותת "ילדים שלנו", הפועלת בבית החולים מאז הקמתו. יחד עימן נבחרו עוד 24 מתנדבים מצטיינים וצוות מצטיין, מכלל המחוזות ובתי החולים של הכללית ברחבי הארץ.

שרה לוי מתנדבת מזה כתשע שנים ביחידה לאספקה סטריילית מרכזית - מערך שנועד לספק ציוד נקי וסטריילי לחדרי הניתוח, למחלקות וליחידות השונות בבית החולים. שרה אחראית על ארזית מסכות חמצן ואינהלציה למחלקות ולמכונים, דבר הדורש ידע וניסיון, ותרומתה ניכרת במענה לצורכי בית החולים, במתן שירות יעיל ומהיר לחדרי ניתוח, וכל זאת בצניעות

ובנועם הליכות. ציונה שרון מתנדבת ביחידה לרפואת עיניים במרכז שניידר מזה כעשר שנים. ציונה היא גננת במקצועה, שבמשך 28 שנים ניהלה גן ילדים. עם פרישתה לגימלאות החליטה להתנדב למען ילדים ומאז היא מתנדבת במרפאה ומסייעת בטיפול בילדים ובפגים לפני בדיקת רופא. ציונה עוזרת מאוד לצוות בפעילות הנעשית בנועם ובשלווה, ובנוסף להתנדבותה בשניידר פעילה גם בקהילה במסגרת פעילויות התנדבות מגוונות.

שתיהן זכו להוקרת מנכ"ל הכללית במעמד חברי הנהלת מרכז שניידר - ד"ר עובדי דגן, סגן מנהל בית החולים, תמי בן רון, המנהלת האדמיניסטרטיבית, ולאחייסמן, מנהלת משאבי אנוש. במרכז שניידר מתנדבים כ-500 נשים וגברים במסגרת עמותת "ילדים שלנו", שעל פעילותה אתם מוזמנים לקרוא עוד **בעמ' 20**.

הפנינג ילדי העובדים

הפנינג הקיץ של ילדי העובדים נערך ב-10 באוגוסט. האירוע כלל אטרקציות רבות ומהנות ביניהן קיר טיפוס, מתקנים מתנפחים ומתחם וירטואלי. ולכל ילדי שניידר - איחולי שנת לימודים פורייה ומהנה!

שאו ברכה

← ← ← צוות היחידה להשתלות

מח עצם בילדים בראשות ד"ר ג'רי שטיין קיבל תעודת הצטיינות על איכות פעילותו מהמרכז הלאומי האמריקני לתורמי מח עצם, בזכות המסירות והמקצועיות של צוות המעבדה, הפועל מסביב לשעון לספק את הדרוש להשתלות, יחד עם הצוות הרפואי והסיעודי ומתאמת ההשתלות. היחידה פועלת במסגרת המערך ההמטו-אונקולוגי בניהולו של ד"ר יצחק יניב.

← ← ← פרופ' משה שניר,

מנהל היחידה לרפואת עיניים במרכז שניידר, קיבל תואר פרופסור חבר קליני ברפואת עיניים באוניברסיטת תל אביב.

← ← ← פרופ' שיאשכנדי, מנהל

מחלקת ילדים א', נבחר כיו"ר ועדת ההשתלות של האיגוד האירופאי למחלות זיהומיות בילדים. הוועדה מופקדת על פעילות ההשתלות המקצועית של האיגוד שנוסד בשנת 1983 וכולל כיום למעלה מ-900 חברים מ-75 מדינות.

להיות מאושרים 5:5

5 כללים לזוגיות מוצלחת, שיכולים לשנות את חייכם בהשקעה של 5 שעות בשבוע בלבד

1. לפני שאתם נפרדים בבוקר, ספרו לבן/בת הזוג מה אתם הולכים לעשות היום. (2 דקות $\times$ 5 ימי עבודה בשבוע = 10 דקות).
2. בסוף כל יום עבודה כבו את הטלוויזיה ומצאו את הזמן לדבר עם בן/בת הזוג שיחה לא מלחיצה לפני שהולכים לישון. (20 דקות $\times$ 5 ימי עבודה = שעה וארבעים דקות).
3. כל יום, מצאו דרך להראות לבן/בת הזוג הערכה אמיתית, ואם אפשר גם הערצה. (5 דקות $\times$ 7 ימים = 35 דקות).
4. הבעת חיבה גופנית: לנשק, לחבק, ללטף, נשיקה לפני שהולכים לישון - כל יום. (5 דקות $\times$ 7 ימים = 35 דקות).
5. דיט שבועי - רק שניכם באווירה רגועה. (2 שעות $\times$ 1 לשבוע). מזה הכול!

הטיפים שלפניכם ניתנו על ידי הפסיכיאטר ד"ר יורם יובל בהרצאתו בשניידר, במסגרת סדרת ההרצאות "עושים עניין" הכוללת הרצאות במגוון נושאים לעובדי בית החולים, ביזמת מחלקת משאבי אנוש בראשות לאה וייסמן. ההרצאות הבאות: העתידן פרופ' דוד פסיג (14.9) בנושא "קצב השינויים הטכנולוגיים והמדעיים והשלכותיו" והעיתונאי איתי אנגל (9.11) בנושא "כתב באזורי מלחמה". אל תחמיצו!

שניידר למען הקהילה

והריפוי בעיסוק הוסיפו לשגרת עבודתם בדיקה מול הורי הילדים המטופלים בבית החולים - האם יש לילדם מושב בטיחות ההולם את גילו ומשקלו. במקביל מחלקים הצוותים עלוני מידע בנושא להורי המטופלים. אגב, הרצאה בנושא בטיחות בכלל והבטיחות בדרכים בפרט ניתנה גם להורים ולצוות במעון אמונה במסגרת תוכנית ההרצאות במעון. ולא נותר אלא להודות מעומק הלב לכלל המתנדבים, אשר תרמו מזמנם בנדיבות ובנפש חפצה. יישר כוחכם!

ההתנדבות בנושא זהירות בדרכים הובלה על ידי נילי ארבל, מנהלת שירות הפיזיותרפיה, יוליאנה אשל, מנהלת השירות לריפוי בעיסוק, והפיזיותרפיסטית איילת קלר. הפעילות התמקדה בהעלאת המודעות לשימוש נכון במושבי בטיחות לילדים, מתינוקות בני יומם ועד גיל תשע. עובדים משניידר התנדבו לשמש כ"נאמני בטיחות" ועברו סדנה מטעם עמותת "בטרים" שבה למדו כיצד לבחון את תקינות מושב הבטיחות ואיך להתקינו. צוותי הפיזיותרפיה

עובדים רבים התגייסו לפעילות המעורבות החברתית ונתנו מזמנם וממרחם במסגרת שני ערוצי העשייה: תמיכה בקהילה האתיופית וקידום הזהירות בדרכים

במהלך שנת העבודה 2009/10 התגייס מרכז שניידר לפעילות חברתית בקהילה במסגרת מהלך חוצה-ארגון של הכללית. ההתנדבות בקהילה האתיופית הובלה על ידי ד"ר עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי, ועל ידי ד"ר אסתי בן חיים, מנהלת המערך האמבולטורי, והתקיימה במעון אמונה בשעריה שבפתח תקוה. מדובר במעון יום לילדים עד גיל שלוש, רובם בני הקהילה האתיופית. לבקשת צוות המעון וההורים קיימו מתנדבי שניידר (מתחומי הרפואה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, פיזיותרפיה, תזונה וריפוי בעיסוק) סדרה של הרצאות בנושא גידול וחינוך ילדים, שהועלו אחת לחודש בשעות הערב וזכו לביקוש רב ולהידים נלהבים. ההרצאות השאירו טעם טוב גם בזכות הכיבוד שנשלח ממטבח שניידר וליווה כל הרצאה. בנוסף לכך מימן בית החולים מסיבת פורים לילדי המעון, העניק מחשב לאחד מהילדים, חילק ספר כשי לכל אחד מילדי המעון בתום שנת הלימודים והזמין את הילדים ומשפחותיהם ליום כיף קיצי במשותף עם ילדי העובדים בשניידר.

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

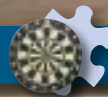
← ← ← **כושר עם קואצ'ר** חדר הכושר בשניידר כבר עובד במלוא הקצב. כ-100 מנויים מעובדי בית החולים נהנים ממכשור אירובי חדש (שלושה מסלולי ריצה, קרוס-טריינר ואופניים) וממגוון ציוד כוח, מכשירים ומשקולות, בהדרכת מדריך כושר מקצועי. בנוסף מתקיים במכון חוג פילאטיס, המועבר פעמיים בשבוע על ידי מדריכה חיצונית. המכון מצויד במסכי טלוויזיה, מקלחות ולוקרים אישיים - חדר כושר לכל דבר ובמחיר של 30 ש"ח בלבד לחודש לעובדי הכללית. אז למה אתם מחכים?...

← ← ← **דאבל פארקינג** לאור מצוקת החניה בחניון העובדים, מופעלת מחדש יוני שיטת חניה כפולה: לאחר שכל מקומות החניה הקבועים והמסומנים מתמלאים, ניתן לחנות בצורה אופקית מאחורי כלי רכב חונה, לפי הסימון הצהוב, ובתנאי שהנהג יפקיד את מפתחות הרכב וקוד הנעילה בידי אחראי החניון שיזיז את הרכב בהתאם לצורך. הצלחת התוכנית מותנית בכך שכולנו נחנה את הרכבים במקומות המיועדים לכך ובתיאום מלא עם אחראי החניון.

← ← ← **רשמו גיבוש** המחלקה לרישום ומידע רפואי בניהולה של דוידה שלטי יצאה לטיול גיבוש מעשיר ומהנה ברחובות ובסביבה, שכלל סיור במכון ויצמן למדע, ביקור בבית הנשיא הראשון חיים ויצמן, סיור מרתק במכון איילון בגבעת הקיבוצים - מפעל מחתרי לייצור תחמושת שפעל מתחת לאדמה לפני מלחמת השחרור, ולסיים - ביקור במזכרת בתיה.

ב' זה בית

בנוסף לטיפול במגוון מחלות הילדים, מתמחה מחלקת אשפוז ב' בטיפול במחלות של חסר חיסוני, אסתמה ואלרגיות. בין השאר מאושפזים בה - לעתים לזמן ממושך מאוד - ילדים העומדים בפני השתלת תאי אב או מח עצם. צוות המחלקה בראשות פרופ' בן ציון גרטי מהווה בית רפואי ואנושי להם ולמשפחותיהם

ומסור, מוביל פרופ' גרטי פעילות מחקרית ענפה. "יחד עם חוקרים מאירופה ומארה"ב אנו חוקרים מחלות אימוניות לא מוכרות, למשל, מחלה שבה החולה לא מסוגל להתמודד כראוי עם חשיפה לחיידקים מקבוצת חיידקי השחפת, בעוד שמכל הבחינות האחרות הוא בריא. דוגמה נוספת היא מחלה אימונולוגית-אטופית המכונה 'תסמונת איוב', שבה סובלים החולים מדלקות עור ודלקות

ריאות. זו מחלה מתעתעת, שלעיתים מועברת בתורשה דומיננטית (כזו המערכת את כל הדורות) ולעיתים רצסיבית (קיימת רק כששני ההורים נשאים). הערבוב בין שתי הקבוצות הללו הקשה על אבחון גנטי של המחלה ומנגנוניה. לקחנו חלק באבחנה גנטית של 'תסמונת איוב'

במסגרת פרויקט בין-לאומי שהצליח לפענח את הפגם הגנטי. ההישג הזה מאפשר אבחנה בגיל הרך ואולי אף תוך-רחמית, ומתן טיפול נכון ומוקדם."

מדוע יש התקפים עונתיים, למה יש תקופות טובות ורעות". שורת מחקרים שנעשו במחלקה לאורך השנים הניבה ממצאים מאלפים (ראו מסגרת). "זו דוגמה לראייה שלנו: מעבר לטיפול בילד הבודד - מבט מאקרו על אפידמיולוגיה של אסתמה באוכלוסיית הילדים בכלל".

לפענח "חידות" כמו תסמונת איוב

"ככל שהחולה מאובחן יותר מהר ומגיע במצב טוב יותר להשתלה, כך סיכויי השרידות שלו משופרים. איננו נרתעים לעולם ממקרים מורכבים וחידתיים"

תחום התמחות נוסף של פרופ' גרטי וצוותו הוא מחלות חוסר אימונולוגי. מדובר בילדים חולים מאוד, הזקוקים לטיפולים דרסטיים כמו השתלות מח עצם או תאי אב להצלת חייהם. צוות המחלקה עובד בצמוד למערך ההמטו-אונקולוגי בראשות ד"ר יצחק יניב

ולחידה להשתלת מח עצם בראשות ד"ר ג'רי שטיין, ומרכז מקרים מכל הארץ. רוב הילדים הללו מאושפזים במחלקה בתקופת ההכנה שלפני ההשתלה. גם כאן, במקביל לטיפול מקצועי

בבית חולים לילדים כמו מרכז שניידר, המבוסס על מומחיות-על במחלות ילדים מורכבות, לא תמצאו "סתם" מחלקות ילדים. במקביל לטיפול בכלל מחלות הילדים, כל אחת משלוש מחלקות האשפוז בבית החולים מתמחה באופן ייחודי בתחום מסוים: ילדים א' בניהול של פרופ' אשכנזי מתמחה במחלות זיהומיות, ילדים ג' בראשות פרופ' אמיר מתמחה בטיפול במושתלי כבד וכליות, ומחלקת ילדים ב', בניצוחו של פרופ' בן ציון גרטי, מתמחה בטיפול ובמחקר מחלות אימונולוגיות, מחלות חסר חיסוני, מחלות אלרגיות ואסתמה. למחלקת ילדים ב' יש קשר היסטורי עם אימונולוגים, רופאי אלרגיה, רופאי ריאות ומשתלי מח עצם בבית החולים. "פועל יוצא של האינטראקציה הזאת הוא ריכוז של חולים בתחומים הללו המגיעים אלינו", אומר פרופ' גרטי. תחום העניין האישי שלו, אפידמיולוגיה של אסתמה בילדים, מציב את המחלקה כאחד מגורמי המחקר המובילים בישראל בתחום אסתמה בילדים. "מכיוון שזו המחלה הכרונית השכיחה ביותר בילדים (כ-7% מהילדים סובלים מאסתמה) היה לנו חשוב לחקור את המחלה - לנסות להבין מה משפיע עליה,

לא נרתעים ממורכבויות

יחד עם ד"ר יעל לוי וצוות מכון קיפר לאלרגיה ואימונולוגיה פעלה מחלקת ילדים ב' לביסוסו של מרכז שניידר כמוביל בחקר ואבחנה של מחלות חסר אימונולוגי ראשוני. לא מעט בזכות פעילות זו מבוצעות כיום במכון המחקר ע"ש פלזנשטיין בדיקות מתוחכמות לאבחון מספר רב של מחלות אימונולוגיות, שבחלקן לא מתבצעות באף מקום אחר בישראל. ממחיש זאת היטב אבחון המקרים הראשונים בארץ של מחלה אימונית נדירה בשם "סקיד" - מחלת כשל חיסוני מורכב מסוג ארטמיס עם נטייה לזיהומים ולהתפתחות של לימפומות, שהטיפול היחיד בה, כמו בכל המחלות האימוניות הקשות, הינו השתלת מח עצם או תאי אב. "אם לא תתבצע השתלה הילד ימות", אומר פרופ' גרטי, "ככל שהחולה מאובחן יותר מהר ומגיע במצב טוב יותר להשתלה, כך סיכויי השרידות שלו משופרים. לכן איננו נרתעים לעולם מקבלה של מקרים מורכבים מרחבי הארץ ולעתים גם מחו"ל, ורואים אתגר בניסיון לפענח מקרים חידתיים, גם אם הדבר כרוך במאמץ רב ובאשפוז ממושך". רוב המחלות האימוניות הן תורשתיות ושכיחות יותר בבנים. במקרים מסוימים שבהם נמצא תורם מתאים אפשר להתארגן להשתלה מהירה, אולם יש ילדים המאושפזים במחלקה במשך חודשים עד

להבדיל ממקרי רמדיה המפורסמים, הובר עד מהרה כי התינוק שהגיע מקיא ואפתי לאחר שאכל גרבר סובל ממחלה מטבולית של אי סבילות לפרוקטוז

"השתתפנו באבחנה גנטית של 'תסמונת איוב' במסגרת פרויקט בין-לאומי שהצליח לפענח את הפגם הגנטי. ההישג הזה מאפשר אבחנה מוקדמת ומתן טיפול נכון"

בניסיון לפענח מקרים חידתיים, גם אם הדבר כרוך במאמץ רב ובאשפוז ממושך". רוב המחלות האימוניות הן תורשתיות ושכיחות יותר בבנים. במקרים מסוימים שבהם נמצא תורם מתאים אפשר להתארגן להשתלה מהירה, אולם יש ילדים המאושפזים במחלקה במשך חודשים עד

למציאת כזה. עם 40 מיטות טיפוליות (לעומת תקינה ראשונית של 24 מיטות) ותפוסה שנעה בין 100 ל-120 אחוז בכל ימות השנה, הצוות עובד בעומס רב, פיזי ונפשי כאחד. הדרך להתמודד מול העומס היא הערכה הדדית ושיתוף פעולה מצוין בין כל אנשי המחלקה - הרופאים הבכירים בראשות פרופ' גרטי והסגנים ד"ר ורד הופר וד"ר עודד שוירמן, המתמחים, דרך הצוות הסיעודי המסור בניהולה של איריס גרינבאום, וכלה במזכירה מרי סוריאנו והעובדת הסוציאלית דפנה זילבר.

ה"גרבר" לא היה אשם

רוח טובה מלווה את המחלקה בכל הפעילויות - טיפול בילד ובמשפחה, טיפוח העובדים, פעילות אקדמית אוניברסיטאית, מחקר והדרכת סטודנטים. "חשוב לי שהאנשים יבואו בבוקר עם חיוך ושירגישו שהמחלקה היא בית ולא רק מקום עבודה, ולכן אין אצלנו פורמאליות או היררכיה נוקשה אלא רק הקפדה על איכות מרבית, שנובעת ממחויבות פנימית של כולם לעשות הכי טוב שאפשר", מסכם פרופ'

גרטי - חניכם של פרופ' מטות ז"ל, פרופ' ניצן ז"ל ופרופ' ורסנו יבדל"א, ומי שהתמחה גם בבית החולים בפילדלפיה (CHOP), מהטובים בעולם. בשיחה עם אנשי המחלקה אנחנו שומעים על מקרים מרתקים ומורכבים ללא סוף: סיפורו המרגש של ילד חולה לב-ריאות שננטש

הקשר בין אסתמה לבין תחילת הלימודים

אסתמה בילדים שכיחה יותר באוכלוסייה העירונית והיהודית מאשר באוכלוסייה הכפרית ובבני המיעוטים - כך עולה ממחקר שערכה מחלקת ילדים ב' יחד עם המרכז לבקרת מחלות במשרד הבריאות. העבודה הזאת, ראשונה מסוגה בישראל, נכללה במסגרת מחקר בין-לאומי שהשווה את התחלואה בין מדינות שונות. המחקר הראה שאסתמה בילדים שכיחה יותר בגוש דן ובחיפה והתחלואה קשורה לדרגת זיהום האוויר. "במחקר נוסף בדקנו את שיעור האסתמה במתגייסים ומצאנו שכלל שהמצב הסוציו-אקונומי גבוה יותר כך עולה שיעור האסתמה", מספר פרופ' גרטי, "הממצא הזה תומך בתיאוריית ההיגיינה - עודף הגנה על הילד והיעדר תחלואה נורמלית עלולים לגרום להתפתחות אסתמה ואלרגיות". מחקר נוסף שנערך לאחרונה ביוזמת המחלקה, בדק שיעורי אשפוזים של ילדים ומבוגרים אסתמטיים בשבעה בתי חולים של הכללית ומצא עלייה בתחלואת ילדים בחודש ספטמבר. "שיעורנו שהדבר קשור לתחילת שנת הלימודים וקשור לזיהומים ויראליים שילדים מעבירים זה לזה, ללחץ הנפשי בתחילת הלימודים ולעתים להפסקת טיפול מוגע בחודשי הקיץ. מחקרים שבוצעו בעולם מאוששים תצפית זאת: בעוד שבחצי הכדור הצפוני, בארה"ב ובבריטניה למשל, קיימת עלייה בתחלואת אסתמה בילדים בחודש ספטמבר, הרי שבאוסטרליה ובניו זילנד חודש התחלואה העיקרי באסתמה הוא פברואר - מועד תחילת שנת הלימודים בחצי הכדור הדרומי".

וגדל במחלקה במשך שש שנים עד שמצבו הבריאותי אפשר אימוץ ויציאה לקהילה. מקרים מזעזעים של תסמונת מינכהאוזן על ידי שליח - למשל, אם שהכניסה זיהומים לעירוי של בנה - שאובחנו בטכניקות שונות; או אבחון מהיר של תינוק שהגיע במצב של אפתייה והקאות מרובות לאחר שאכל לראשונה בחייו "גרבר". להבדיל ממקרי רמדיה המפורסמים, הובר עד מהרה כי התינוק סובל ממחלה מטבולית של אי סבילות לפרוקטוז (סוכר פירות) והוא התאושש מייד לאחר הפסקת החשיפה לסוכר זה יחד עם הנחיות להימנע מאכילת פירות וסוכרים מסוימים בעתיד, לכל ימי חייו. "תמיד אנו לומדים משהו חדש בתקווה שנוכל לעזור יותר לילד הבא", מסכם פרופ' גרטי.

צוות ילדים ב' ביום גיבוש מחלקתי

עשור לשתל הקוליארי. שמעתם?

השתל הקוליארי, המוכר גם כשתל השבלול, נחשב ל"נס רפואי" בתחום שיקום השמיעה: בעזרת מכשיר אלקטרוני המושתל באוזן הפנימית מצליחים ללמד את הילד החירש לשמוע, ובכך מתקנים את הלקות העצבית הנפוצה ביותר בקרב ילדים. במסגרת אירוע העשור לפעילות המרכז לשתלים קוליארים בשניידר נערך יום עיון מקצועי בהשתתפות רופאים מארץ ומהעולם, ולאחריו - הפנינג למשפחות ולילדים. בכנס הרצו פרופ' יוסף אטיאס, מנהל מכון השמיעה והמכון הניורופיזיולוגי בשניידר, וד"ר איל רווה, מנהל יחידת א"ג בבית החולים. לצדם סקרו את החידושים בתחום מומחים מחו"ל ובהם פרופ' יהואש רפאל מאוניברסיטת מישיגן וד"ר אנדריי זרובסקי מבולגריה. כמו כן הועלתה הרצאה בנושא תרפיה במוסיקה למושתלי שתל השבלול והוצגו מחקרים אחרונים בתחום. המרכז לשתל קוליארי בבית החולים מאויש על ידי צוות רב-תחומי הכולל רופאי א"ג, קלינאיות תקשורת, אחות, מטפלת במוסיקה, עובדת סוציאלית, מזכירות ועוד. במכון לאודיולוגיה בשניידר מטופלים מדי שנה כ-6,000 ילדים, ש-1,000 מהם מאובחנים כבעלי לקות שמיעה הדורשת התערבות.

להציל ילדים באזורי אסון

ביוזמתם של ד"ר אלחנן בר-און, מנהל היחידה לאורתופדיה, וד"ר רן שטיינברג, מנהל היחידה להשתלות איברים, נערך במרכז שניידר כנס בנושא רפואת ילדים באזורי אסון ובאמצעות מתפתחות. מטרת הכנס הייתה ליצור, לראשונה בארץ, בסיס להקמת צוות התערבות רפואי וסיעודי המתמחה ברפואת ילדים, אשר יוכל לצאת לפעילות באזורי אסון בארץ ובחו"ל בהסתמך על הניסיון של מומחי שניידר בפעילויות מסוג זה בהאיטי, הונדורס, רואנדה ועוד. על מרצי הכנס נמנו אל"מ ד"ר יצחק קרייס, מפקד ביה"ח שדה בהאיטי, תא"ל (מיל') פרופ' יהודה דנון, ממייסדי מרכז שניידר, ד"ר קובי פלג, ראש החוג לניהול מצבי חירום ואסון בביה"ס לבריאות הציבור באוניברסיטת תל אביב, יואל ברנע, מתאם פעילויות מש"ב באמריקה הלטינית, פרופ' אלי שוורץ, מנהל המרכז לרפואת מטיילים ומחלות טרופיות בביה"ח שיבא, פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים ומומחה למחלות זיהומיות בשניידר, פרופ' יחזקאל ויסמן, מנהל היחידה לרפואה דחופה בשניידר, ד"ר שרה סיגלט, מנהלת מרפאת שפרינצק של הכללית בחיפה, לינוי וולברג, אחות טיפול נמרץ בשניידר, וד"ר רמי שגיא, מפקד מערך הילדים בביה"ח שדה בהאיטי. בעתיד מתוכננים מפגשים נוספים במטרה לגבש את צוות ההתערבות ולהתעמק בסוגיות הקשורות לפעילות.

ד"ר בר-און (במרכז) מטפל באחת מפצועות האסון בהאיטי

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← **כשהילד לא אוכל – ולא משגשג** יום עיון בנושא חוסר שגשוג ובעיות האכלה בגיל הרך נערך על ידי המרפאה המתמחה בנושא זה במרכז שניידר, הפועלת במסגרת היחידה לאשפוז יום ילדים. לאחר דברי פתיחה של מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס, ושל מנהל היחידה לאשפוז יום, ד"ר אבי זכריה, הועלו שמונה הרצאות מקצועיות של מומחי שניידר שסקרו את הנושא מזוויות שונות: ד"ר שלומית שליטין, סגנית מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, ד"ר דוד שטיינר, מנהל המרפאה לבעיות אכילה והאכלה בגיל הרך וחוסר שגשוג, ד"ר מירי קרן, פסיכיאטרית ילדים ונוער, הפסיכולוגית הקלינית קוקה אלעד, מנהלת השירות לריפוי בעיסוק ויליאנה אשל, האחיות לילך קרבץ והדיאטנית מיה קרן. יום העיון נערך בשיתוף האיגוד הישראלי לרפואת ילדים, חיפ"א וחיפ"ק.

← ← ← נציגות בכנס לוחית הגדילה

וסוכרת השתתפו בכנס האירופי השני בנושא מחקר לוחית הגדילה, שנערך בשטוקהולם שבשבדיה. פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון, הרצה בנושא השפעת תת-תזונה על לוחית הגדילה; ד"ר גליה גת-יבלונסקי, מנהלת המעבדה לאנדוקרינולוגיה מולקולרית, ריכזה מושב על תפקידם של מיקרו-רני"א בגדילה יחד עם ד"ר אולה נילסן מביה"ח קרולינסקה בשטוקהולם; ותלמידת המחקר לתואר שלישי רקפת פנדו הרצתה על השפעת התזונה על מיקרו-רני"א המתבטאים בלוחית הגדילה, ואף זכתה בפרס על עבודתה זו.

← ← ← המרכז החינוכי הציג בגרמניה

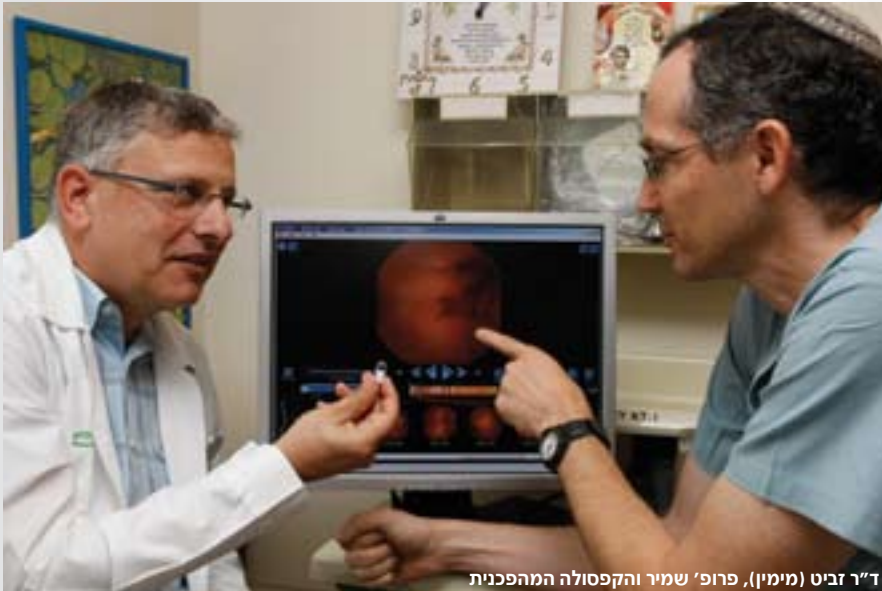
משכית שוחט, ויועצת המרכז החינוכי גלית והב-אריאל, הוזמנו לקונגרס בין-לאומי בלייפציג שבגרמניה בנושא בריאות נפשית בקרב פעוטות וילדים צעירים, והציגו בו מודל הכנה לילדים ומשפחותיהם לקראת ניתוחי לב. במחלקת ניתוחי חזה ולב בשניידר מיושמת מזה כעשר שנים תוכנית הכנה לילדים לקראת ניתוחי לב והשתלות לב, המבוצעת במשותף על ידי הצוות החינוכי והצוות הרב-מקצועי במחלקה. התוכנית מגבירה את שיתוף הפעולה של הילדים בזמן האשפוז ומצמצמת השלכות שליליות של מצבי משבר. המודל שהוצג בקונגרס בלייפציג נתפס כחדשני ועורר עניין רב בקרב רופאים ואנשי מקצוע, כפי שניסח מנהל מחלקת לב ילדים מסידיני שבאוסטרליה: "הנושא הדיר שינה מעיניי, היות שאצלנו אין מודל הכנה מעין זה".

סרט וידאו מהמעי הדק

טכנולוגיית הקפסולה החדשנית לאבחון מחלות במעי מיושמת במרכז שניידר באמצעות מכשיר ראשון מסוגו בארץ, המיועד בלעדית לילדים

ד"ר זביט (מימין), פרופ' שמיר והקפסולה המהפכנית

מתחילת חודש יוני 2010 מתבצעת במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בראשות פרופ' רענן שמיר בדיקת וידאו של המעי הדק (video capsule endoscopy) וזאת באמצעות מכשיר ראשון בארץ, המיועד בלעדית לילדים. טכנולוגיית ה"קפסולה", שפותחה על ידי "גיוון אימגינג" מיוקנעם, מאפשרת צילום של המעי הדק לכל אורכו על ידי בליעת גלולה המכילה בתוכה מצלמה והבזק (פלאש). המצלמה הזעירה משדרת את התמונות לגלאי הנישא על ידי החולה במשך שעות הבדיקה. הילד מגיע לביצוע הבדיקה לאחר צום של מספר שעות, אינו זקוק להרדמה, וכל שעליו לעשות הוא לבלוע את הגלולה ולשאת חגורה המכילה את המקלט המקבל את התמונות. במקרה שילד אינו מסוגל לבלוע את הגלולה נאלץ הצוות להיעזר באנדוסקופיה, כדי להניח את הגלולה בתריסרון. פרופ' רענן שמיר, מנהל מכון הגסטרו, וד"ר נעם זביט, רופא בכיר במכון, מסבירים כי הבדיקה מאפשרת לראות את רירית המעי הדק לכל

מדרכי העיכול לאחר אנדוסקופיה שלילית, מעקב אחר חולים עם פוליפים של המעי הדק ועוד.

אורכו. "אנו נעזרים בטכנולוגיה זו לאבחון מחלות שונות בילדים, כולל מחלות מעי דלקתיות, דם

הדמיה רפואית: העתיד כבר כאן - וקוראים לו P.A.C.S

האירכוב והשליפה של תמונות מכל הסוגים וביכולת לעבד תמונות לשיפור היכולת הדיאגנוסטית של רדיולוג הילדים, מסביר פרופ' גדי חורב, מנהל מחלקת ההדמיה במרכז שניידר. המערכת כוללת מחשבי אירכוב מרכזיים, האוגרים את כל בדיקות ההדמיה שבוצעו בשניידר בשנתיים האחרונות ומקושרים לכל המחלקות והמרפאות. בכללית מוקמת מערכת גיבוי מרכזית, שתארכב את כל בדיקות ההדמיה לשנים רבות. במחלקת ההדמיה מותקנות תחנות פענוח שבהן רואה הרדיולוג את תמונות צילומי החזה, השיקוף, ה-U.S, C.T, M.R.I, PET-CT, ורפואה גרעינית (ובעתידי גם את התמונות הנוצרות בבדיקות לב בקרדיולוגיה ובבדיקות מעי אופטיות בגסטרואנטרולוגיה). "הרופא המפענח יכול להגדיל, להקטין, להגביר ניגודיות, להוריד בהירות וכדומה בצילומים רגילים ולהשוות סדרות של צילומים עוקבים", מציין פרופ' חורב, "במקרה של בדיקות רב-שכבתיות ניתן לייצר תמונות תלת-מימדיות וירטואליות של כלי דם, שלד גרמי וכדומה. בכל המחלקות והמרפאות, ובמחשבים האישיים של כל רופאי שניידר, נוצרה אפשרות צפייה פאסיבית בתמונות ההדמיה. בקרוב יבוצע הפענוח בישיבות הבוקר, בישיבות המחלקה ובאופן שוטף במשך היום - ממסכי המחשב הייעודיים. עם השלמת מערכות ה-P.A.C.S. בכל בתי החולים ומרפאות הכללית, בתוך פחות משנה, ניתן יהיה לשלוף אצלנו צילומים כולל CT שנעשו בבתי חולים אחרים, לחזות בהם ולהשוותם לבדיקות חדשות. תשובות הרדיולוג לבדיקות ההדמיה יופיעו כמשבצת בתוך הצילום על המסך. חזון אחרית הימים הזה משלים את מהלך האבולוציה לעולם הדיגיטלי, שמחלקת ההדמיה בשניידר חלוצה בו כבר מתחילת העשור."

המעבר ל-P.A.C.S. הוא "חזון אחרית הימים" בעולם ההדמיה. פרופ' גדי חורב, מנהל מחלקת ההדמיה, מסביר כיצד זה עובד בשניידר

במסגרת המעבר לדיגיטציה מלאה בהדמיה הרפואית, מותקנים בחודשים אלו במחלקת ההדמיה בשניידר המרכזיים השונים של מערכת ה-P.A.C.S. (Picture Archiving And Communication Systems) - מערכת אירכוב ותקשורת לתמונות הדמיה. "זו המערכת המתקדמת בעולם במהירות

פסיכולוגיה רפואית בגובה העיניים

החיבור בין גוף ונפש עומד בבסיס הפסיכולוגיה הרפואית - שירות חוצה-שניידר, המטפל מדי שנה בילדים רבים המפתחים מצב של סטרס רגשי-נפשי כתוצר לוואי של המחלה או הטיפול הרפואי. כך זה עובד

צוות הפסיכולוגיה הרפואית בשניידר

ד"ר אורית קריספין

גמישות, התאמה ויצירתיות וכוללת תרפיה במשחק, שימוש בטכניקות פסיכו-פיזיולוגיות כהיפנוזה, ביופידבק ודמיון מודרך, גישות קוגניטיביות התנהגותיות ועוד. "זהו תחום המחייב לוליינות מחשבתית ורגשית, המנסה לשלב בין תיאטרוני הגוף לבין תיאטרוני הנפש", אומרת ד"ר אורית קריספין.

בד בבד נעשית עבודה טיפולית הדרכתית עם ההורים ובני המשפחה. במחקר שערך אמיר אורן, פסיכולוג רפואי במחלקת ניתוחי לב-חזה, נמצאו שיעורים גבוהים של תסמינים פוסט-טראומטיים בקרב הורים לילדים שעברו ניתוח לב פתוח ואשפוז בטיפול נמרץ. ממצאים אלה מסייעים כיום לאתר הורים בסיכון ולהתאים את הליווי הפסיכולוגי-מניעתי במהלך האשפוז והניתוח של הילד. פן נוסף הוא התערבויות ברמת הצוות הרפואי כגון מתן תמיכה פסיכולוגית, סדנאות ומפגשים קבוצתיים, כמו הקמה של קבוצה לרופאים המתמחים במטרה לעזור להם להתמודד עם הרגשות והלחצים הכרוכים בעבודתם.

בצד הצורך בתקנים ותקציבים, החזון של הפסיכולוגיה הרפואית מדבר על חיזוק ההבנה והממשק בין רפואת הילדים לפסיכולוגיה. "אנו שואפים להשריש תפיסה שלפיה השיקול הפסיכולוגי-התפתחותי רלוונטי לגבי כל ילד ומשפחה עם בעיה רפואית שבעטיה מגיעים לשניידר", מסכמת ד"ר אורית קריספין, "חשוב להכניס לתודעה את החיבור גוף-נפש 'בילט-אין', באופן יותר נורמטיבי ופחות מתייג".

בית הספר והקהילה". הפעילות כוללת אבחון פסיכולוגי התפתחותי, נירו-פסיכולוגי ורגשי, יעוץ וטיפול פסיכולוגי, שיקום, התמודדות עם מחלות גופניות, טיפול הדרכתי ומניעה (כהכנה לניתוחים ולפרוצדורות רפואיות), התמודדות עם מחלות כרוניות ואקוטיות (ילדים המטופלים בדיאליזה, ילדים אחרי השתלות איברים) ועם תהליכים סופניים.

מחקרים מראים כי ילדים הסובלים מחולי ופגיעה גופנית עלולים לפתח בעיות רגשיות והתנהגותיות בשיעור של פי 2-4 מאשר ילדים ללא בעיה פיזית, בהיותם חשופים למגוון נושאים מעוררי דחק כגון הענות לטיפול תרופתי, קושי בהתמודדות עם כאב, טיפולים ופרוצדורות פולשניות, נכות ומוגבלויות, פגיעה בדימוי עצמי-חברתי וכדומה. "העומס הסטרוסוגני מכביד ומשליך על התהליך ההתפתחותי", מסבירה רחלי בן משה, "ההתערבות נועדה למנוע ולמתן ככל שניתן החמרה נפשית כגון סיכון גבוה לחרדה, דיכאון והפרעה פוסט-טראומטית - לגבי הילד כמו גם לגבי הורים ואחים".

השירות 'חוצה שניידר' וכולל 23 פסיכולוגים רפואיים ברחבי בית החולים, שחלקם מצוותים בקביעות ביחידות השונות וחלקם נקראים לתת ייעוץ והתערבות בהתאם לצורך. הפסיכיאטרים במחלקה לרפואה פסיכולוגית שותפים מלאים ומהווים חלק אינטגרלי של שירות הפסיכולוגיה הרפואית בבית החולים. העבודה נעשית בשיתוף פעולה עם הצוות הרפואי והסיעודי ועם הצוות הסוציאלי, החינוכי והפרא-רפואי לפי הצורך. ההחלטה לגבי הגישה הטיפולית מחייבת

גדי, בן שש וחצי, אושפז בטיפול נמרץ עם פגיעה נשימתית אחרי שריפה בדירת המשפחה, וכאשר מצבו התייצב הועבר למחלקת הילדים להמשך טיפול והשגחה. למרות שבדיקותיו היו תקינות, ועל אף התמיכה הרבה במחלקה, גדי נראה מנותק, קפוא ולא מתקשר - גם כאשר באה לבקר אימו, שנכווה בשריפה ואושפז בבית חולים אחר. כל ניסיונותיה של האם ללטפו ולדבר אליו נותרו ללא מענה. בהתערבות הפסיכולוגית התבקשה האם לתאר את אשר קרה. היא סיפרה שהתעוררה לתוך השריפה, חטפה את הילד ממיטתו וניסתה להשליכו החוצה דרך חלון האמבטיה שבקומה הרביעית. גדי בעט בה בכל כוחו, צרח וניסה להיחלץ מידיה. הפסיכולוגית ביקשה מהאם לספר לגדי כיצד ניסתה להצילו, בהנחה שהטראומה של הילד לא הייתה השריפה עצמה אלא ניסיונה של האם להשליכו מהחלון באמצע הלילה. גדי הקשיב, הראה עניין ועד מהרה חזר לתקשר, לשחק ולאכול כרגיל.

"במקרה זה ההתערבות שלנו זיהתה ואיפשרה לתקן את הסיפור הטראומטי והפרשנות השגויה ומעוררת האימה של הילד באמצעות מתן מידע התואם לגילו, להבנתו ולסיטואציה, והצגה מחדש של האם כדמות מסורה ואוהבת", מסבירה רחלי בן משה, פסיכולוגית קלינית ורפואית בכירה ומדריכה בצוות הפסיכולוגיה הרפואית בשניידר. גדי לא לבד: רבים מהילדים המטופלים בשניידר נזקקים מדי שנה להתערבות הפסיכולוגיה הרפואית, לרוב כתוצר לוואי של המחלה או הפגיעה הפיזית - החל מיוסי בן התשע, שפיתח תגובה פוסט-טראומטית בעקבות פציעה בתאונת דרכים, דרך רותי בת ה-12 שסבלה מנסיגה התנהגותית קשה עקב מחלה כרונית וטיפול תרופתי שפגעו בהופעתה ובדימויה העצמי והחברתי, ועד לרוני בת העשר שנעזרה בהסחת דעת ודמיון מודרך בעת הכנסת זונדה.

הפסיכולוגיה הרפואית מקובלת כיום כתחום עצמאי של טיפול ומחקר, הסובב סביב ההבנה שגוף ונפש חד הם. "האתגר שלנו הוא הבנת הקשר בין הגורמים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים והשפעתם על מהלך המחלה הפיזית ותוצאותיה", אומרת ד"ר אורית קריספין, מנהלת השירות הפסיכולוגי ומערך הפסיכולוגיה הרפואית בשניידר. "אנו מביטים תמיד בפרספקטיבה התפתחותית הולקחת בחשבון את הילד, הסביבה המשפחתית, מערכות הבריאות,

הסיעוד האונקולוגי על מפת המחקר

ביום העיון השנתי של העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי הוצגו מספר עבודות ששיקפו את העשייה הרב-גונית של הסיעוד במערך ההמטו-אונקולוגי בשניידר: יעל בן-גל, מנהלת הסיעוד של המחלקה האונקולוגית, הציגה סקר בנושא "מיניות בקרב ילדים ומתבגרים חולי סרטן: עמדות של אחיות ועובדות סוציאליות". מממצאי הסקר עולה כי קיימת חשיבות לפיתוח תוכנית הכשרה לאחיות בנושא מיניות בקרב מתבגרים חולי סרטן, וכי ישנה חשיבות בשילוב הנושא כחלק בלתי נפרד מעבודת האחיות. מלי רובינשטיין, סגנית מנהלת הסיעוד של המחלקה האונקולוגית, ומרים כהן, אחות אחראית מרפאה המטולוגית, הציגו קבוצות תמיכה שהן מנחות לסבים וסבתות לנכד חולה סרטן. קיומן של קבוצות "יחודיות אלו בהנחיית אחיות מאפשרת

לסבים ולסבתות לשתף אחרים בסוגיות היום-יומיות הלא פשוטות שעמן הם מתמודדים ולקבל תמיכה מחברי הקבוצה האחרים. עירית שוורץ, אחות במחלקה האונקולוגית ומתאמת הטיפול בחולי הלוקמיה והלימפומה במחלקה, הציגה מממצאים עיקריים מעבודת התואר השני שלה - "גורמים מקדמים ומעכבים בעבודת האחיות האונקולוגיות והקשר לשביעות רצון מהעבודה ולכוננת העזיבה את התחום". מחקרה מצביע על כך שלמרות הקשיים הרבים, אחיות אונקולוגיות מוצאות היבטים חיוביים בעבודתן, ואלו משפיעים לטובה על שביעות רצון ממקום העבודה ועל כוונתן להמשיך לעבוד בתחום. בסאם שיבלי, אח ביחידה להשתלות מח עצם, הציג עבודה בנושא "אשפוזים חוזרים לאחר השתלת מח עצם בילדים",

שנערכה בשיתוף עם רינה בסלו - מנהלת הסיעוד ביחידה להשתלות מח עצם, ענת יהל - מתאמת השתלות מח עצם, וד"ר ענת פלס בורץ, מנהלת הסיעוד במערך ההמטו-אונקולוגי. ממצאי המחקר מצביעים על שכיחות גבוהה יותר של אשפוזים בקרב ילדים שעברו השתלה אלוגנאית בהשוואה להשתלה עצמית, ומראים כי הסיכוי לאשפוז חוזר היה גבוה יותר בקרב ילדים שפיתחו זיהום ב-CMV ומחלת השתל נגד המאכסן במהלך ההשתלה. לסיום הציגו חיה רז, אחות במחלקה האונקולוגית, ופנינה רכטר, רכזת רפואה מונעת באגף סיעוד בקהילה, את חוויותיהן מטיפול פליאטיבי ופרידה מאם חולה בסרטן - הרצאה שפתחה בפני המשתתפים הזדמנות להכיר בחשיבותה של המשפחה לאיכות חייו של חולה סופני.

מביטים אל אופ"ק חדש בסיעוד

במהלך חודש יולי התקיימה הצגת תוכניות עבודה רוחביות בנושאים חוצי-שניידר, פרי עבודתן של שש אחיות המשתתפות במסלול "תוכניות העבודה". הקבוצה מהווה חלק ממסלול העתודה הניהולית אופ"ק (אחיות פורצות קדימה) והתהליך מתנהל בליווי והנחייה אישית של צוות הנהלת הסיעוד. בתום שישה חודשי עבודה הוצגו התוכניות הבאות:

- שיפור מערך ההדרכה לשעת חירום - ילנה טמרקין ממחלקת ילדים א'. (מנחה: ציפי עוז).
- טיוב תהליכי למידה מקוונת - טל זילברשטיין מהיחידה לטיפול נמרץ. (מנחה: רמה זילבר).
- טיפול מיטבי בצנתרים מרכזיים - אלה גורביץ מהיחידה לטיפול נמרץ. (מנחה: עידית רונן).
- אומדן וטיפול בפצעי לחץ בילדים - אולגה גוכשטיין מהיחידה לניתוחי לב. (מנחה: מירי קלר).
- פיתוח גישה ליצירת שיתוף פעולה בקרב אוכלוסיות מיוחדות - יפעת רובננקו מהפגיה. (מנחה: נורית זוסמן).
- מניעת נפילות בילדים בבית החולים - אפרת נוי-שלו מהיחידה לניתוחי לב. (מנחה: דלית כהן).

בהצלחה למשתתפות!

מצטיינות בהדרכה קלינית

האחיות גידי ברוך ממחלקת ילדים גי ומלי רובינשטיין מהמערך האונקולוגי נבחרו על ידי הסטודנטים לסיעוד מבית הספר האקדמי לסיעוד "דינה" כמדריכות קליניות מצטיינות לשנת 2010. הבחירה משקפת את עשייתן המקצועית והנאמנה של השתיים, העוסקות בהדרכת סטודנטים באופן שוטף במסגרת עבודתן במחלקה, ובכלל זה גם הדרכת סטודנטים לסטאז' ומתן ליווי ותמיכה מקצועית בשלב לימודים משמעותי זה. עבודתן המסורה של גידי ומלי זוכה להדים חיוביים מצד הסטודנטים ומאפשרת לחשוף את שניידר לאחים ואחיות לעתיד.

מנהיגות הסיעוד בשניידר ד"ר

שושי ריב"א, האחיות הארצית של ישראל, וד"ר דורית וייס, האחיות הראשית בכללית, כיבדו בנוכחותן את מפגש סיום העונה של פורום "שיתוף בידיע". למעלה ממאה אחיות הגיעו למפגש שהציג את מדיניות מינהל הסיעוד ואת תוכניות העבודה לעתיד. ד"ר ריב"א (בתמונה) סקרה את אתגרי הנהגת המקצוע בישראל, בכלל זה המחסור באחיות, מעמד הסיעוד, הרחבת סמכויות האחיות, פיתוח מומחיות קלינית, לימודים על-בסיסיים ואקדמיים ועוד. המפגש כלל דיאלוג ער, עורר הדים רבים בקרב האחיות והיווה סיום משמעותי לעונת המפגשים הרביעית.

מלונאות עם לב - למען "ילדים שלנו"

יהודית והנרי טייק, ידידי העמותה, תרמו 50,000 שקל ל"ילדים שלנו" במסגרת אירוע חמש שנים להקמת מלון גרנד קורט ירושלים. איל המלונות הנרי טייק (בתמונה מימין, עם דודי אשכנזי, מנכ"ל גרנד קורט) ורעייתו יהודית מלווים את העמותה מזה כשבע שנים. ישר כוח!

הוקרה למתנדבים ולתורמים

בתמונה: משמאל לימין, שורה ראשונה: לולי קוניגהם, אשת שגריר ארה"ב • מינדי שניידר, נשיאת "ילדים שלנו" • גייסי דה לה רוסה • נחלה ראדא • יאסר ראדא, שגריר מצרים • דיויד דה לה רוסה, שגריר קולומביה לשעבר • בשורה השנייה: ורניקה שנקר • ד"ר יהודית טייק • ביאטריס פוטזייס, אשת שגריר גואטמלה • איריס לנגר, יו"ר מייסדת של "ילדים שלנו" • שרלין הילטון פרק • מרים פרימר • וואפה מנסור • פרופ' יוסף פרס

עמותת "ילדים שלנו" ערכה טקס הוקרה למתנדבים ולתורמים, שהעלה על נס את עשייתם המבורכת למען ילדי שניידר מיום הקמת בית החולים. באירוע נכחו אנשים רבים שלוו את העמותה ב-18 שנותיה. בין השאר כיבדו את האירוע בנוכחותם ד"ר אהוד דודסון, סמנכ"ל הכללית וראש חטיבת בתי החולים, פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, איריס לנגר, יו"ר ומייסדת עמותת "ילדים שלנו", מינדי שניידר לסר, נשיאת העמותה שהגיעה מניו יורק במיוחד לאירוע, וכן שגרירים ורעייתיהם. במהלך האירוע חולקו תעודות הוקרה למתנדבים מעל 10 שנים, וחברת העמותה, ד"ר יהודית טייק, קיבלה את "פרס הילד" לשנת 2010.

ממילאנו באהבה

ריקי כרמלי מהקהילה היהודית במילאנו יזמה בחסות משפחת סגראי אירוע התרמה למען מחלקת אפילפסיה, לזכר בנם פרדי, חולה אפילפסיה, שנהרג לפני כשנה בתאונת דרכים במילאנו. באירוע המרגש הועלתה הצגה של קבוצת התיאטרון שפרדי ז"ל שיחק בה.

↑ קצארים קצארים קצארים קצארים

← ← ← מתנדב בלי גיל

כבר 11 שנים שנחמיה מיכאלי בן ה-92 מגיע אל דואר שניידר ב-6:50 בבוקר ועובד בו עד 12:00 עם חיוך רחב וסבלנות רבה. נחמיה ממשיך דרכה של אשתו רותי ז"ל, שהתנדבה כחמש שנים בדואר. בפיו תמיד המשפט: "תעזרו לאחרים בלי לחשוב מה יצא לכם מזה". כל הכבוד.

← ← ← כספי מגשים חלומות לעמית היה

חלום: לפגוש את עומרי כספי, הישראלי הראשון ב-NBA. כאשר נודע לו כי הכדורסלן יגיע לביקור בשניידר הוא התכוון בהתרגשות למפגש. בדיוק ביום המיוחל קיבל עמית הודעה על שיחררו מבית החולים אך סרב להשתחרר עד לביקור. המפגש בין השניים היה מרגש מאוד, ורק בסיומו ניאות עמית להשתחרר הביתה. כספי, שהגיע לשניידר ביוזמת אבי ויזטיר, התקבל בהתלהבות על ידי הילדים המטופלים, נפגש עם ילדי המחלקה האונקולוגית ומחלקות האשפוז, חילק מתנות והגשים חלומות לילדי שניידר.

← ← ← מונדיאל בגדול

אירועי צפייה משותפת בגמר ובחצי גמר המונדיאל נערכו על ידי העמותה במרכז הסטארלייט. רבים מהילדים המאושפזים ובני משפחותיהם צפו במשחקים המותחים על גבי מסך גדול, ובמקביל נהנו מגלידות וממגשי פיצות שנתרמו על ידי "פיצה האט" והשלימו חווית צפייה יוצאת דופן.

← ← ← חסות חגיגית

תודה לחברת M3 שנתנה השנה חסות להפנינג חג השבועות המסורתי של "ילדים שלנו" למען הילדים ובני משפחותיהם. עובדי החברה הפעילו פינות יצירה מרובות, דוכני כיבוד ושתייה, פינת איפור, הקרנת סרט וחלוקת זרי פרחים. הסטארלייט היה מלא עד אפס מקום!

אתם מוזמנים לבקר בעמוד הפייסבוק של עמותת "ילדים שלנו" ולקבל עדכונים שוטפים:
Our Children SCMCI • ליצירת קשר ניתן להתקשר לטל' 03-9253802

היידה יפו, היידה שניידר

נציגות של קבוצת הכדורגל מכבי קביליו יפו שכללה שחקנים, מאמנים, חברי הנהלה ואוהדים, ביקרה את ילדי מרכז שניידר והעניקה להם חולצות של הקבוצה, צעיפים וכובעים. הקשר נוצר דרך אלי קליש, תורם ותיק של בית החולים ומקורב לקבוצה, שגם השנה לא חרג ממנהגו ותרם באמצעות "נאמני מרכז שניידר" תקרת וידאו משוכללת למכון לרפואה גרעינית, להנעת זמנם של המטופלים במכון. את אנשי הקבוצה אירחו פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ד"ר צבי בר-סבר, מנהל המכון לרפואה גרעינית, וזיוה כספי, מרכזת עמותת הידידים.

חדר חדש לפעילות חינוכית

חדר חדש לפעילות חינוכית נחנך במחלקה האונקולוגית לאחר ששופץ והורחב הודות לתרומת החברה לישראל ווראייטי באמצעות "נאמני מרכז שניידר". נכחו באירוע (בתמונה) מימין לשמאל) משכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי, נגה יציב, נציגת החברה לישראל, ד"ר יצחק יניב, מנהל המערך ההמטו-אונקולוגי, ריקי אריאלי, מנכ"ל ווראייטי, פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ורדית גילאור, נציגת ארגון מתן - הדרך שלי לתת, תמי בן-רון, המנהלת האדמינסטריטבית, וד"ר אביבה רון, יו"ר הוועד המנהל של "נאמני מרכז שניידר".

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← רואים כוכבים בעיניים

ביוזמת מותג השעונים הבלגי ICE WATCH צביקה פיק ליחידת הדיאליזה בשניידר כשהוא מלווה בשחקנים ליאת הרלב, אלי אלטוני, מאיה שואף ואנה זייקין. הכוכבים חילקו לילדים את שעוני המותג, שוחחו והצטלמו עמם. במסגרת מיום משותף עם בית החולים תתרום ICE WATCH חלק מהכנסותיה לטובת ילדי שניידר באמצעות "נאמני מרכז שניידר".

← ← ← תרומה שווה זהב סטודיו ענבר תכשיטים גייס ששה סלבריטאים לעיצוב

ששה תכשיטים מצופי זהב שהועמדו למכירה בערב הפתיחה של משכן הסטודיו החדש, כאשר כל ההכנסות יועדו למחלקה האונקולוגית במרכז שניידר. אחד התכשיטים עוצב על ידי דניאל תבורי יחד עם דנה אשר הייתה מאושפזת במחלקה הכירורגית בבית החולים.

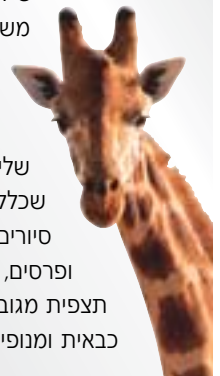
← ← ← שוחים בלונדון

"נאמני מרכז שניידר" בלונדון, בראשותן של זינה ברמן וסינטיה רוברטס, ארגנה בבריכת השחייה אשר במרכז הספורט סט.מרגרט בלונדון משחה של 20 בנות בגילאי 8-14 למען בית החולים. היוזמה הגיעה מסברינה מילר בת התשע ואחותה יסמין בת השמונה, אשר בן דודן טופל במחלקה האונקולוגית בשניידר.

ערב חלומי בספארי

כ-250 ילדים המאושפזים בשניידר לקחו חלק ב"ערב חלומי בגן החיות", שנערך בספארי במסגרת הפרויקט העולמי "Dreamnight at the zoo". הפרויקט פועל ב-32 מדינות ובמסגרתו פותחים גני החיות את שעריהם, אחת לשנה, לערב מרגש עבור מי שמתקשה ליהנות מביקור רגיל בספארי. זו שנה שלישית ברציפות שילדי שניידר ובני משפחותיהם הוסעו בשיירה מיוחדת לספארי על ידי עובדי חברת כ.א.ל, שליוו אותם לערב חלומי שכלל הופעות אמנים, סיורים, דוכני אוכל, מתנות ופרסים, פינת ליטוף ואפילו תצפית מגובה הג'ירף באמצעות כבאית ומונפים.

עמותת "נאמני מרכז שניידר" הינה אגודת ידידים, המלווה את פעילות מרכז שניידר מאז הקמתו ומסייעת בפיתוחו ובקידומו בתחומים רבים. חברי העמותה מבצעים פעילותם בהתנדבות וחלקם הגדול מלווים את פעילות בית החולים מאז הקמתו. ניתן ליצור קשר עם העמותה בטל' 03-9221748

נמרדים מהחופש בחיוך

חדר ילדים

ליצינים רפואיים מצחיקים (כולל אחד שהתחפש במיוחד לכבוד גמר המונדיאל), מטפלים במוסיקה ובאמנויות, מופעים והצגות - לפניכם מקבץ קטן מתוך פעילויות הקיץ של המרכז החינוכי בשניידר. החופש הגדול הסתיים, שנה חדשה כבר בפתח - שתהיה לכולנו שנת לימודים פורייה, מהנה - וקודם כול, בריאה!

